

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27.10.1998, sp. zn. 20 Cdo 748/98, ECLI:CZ:NS:1998:20.CDO.748.1998.1

Číslo: 42/1999

Právní věta: Odvolací soud nesmí odmítnout odvolání pro opožděnost dříve, než bude pravomocně rozhodnuto o žádosti odvolatele o prominutí zmeškání lhůty k podání odvolání.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 27.10.1998

Spisová značka: 20 Cdo 748/98

Číslo rozhodnutí: 42

Číslo sešitu: 7

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Odvolání

Předpisy: 99/1963 Sb. § 58
§ 218 odst. 1 písm. a)

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 42

Odvolací soud nesmí odmítnout odvolání pro opožděnost dříve, než bude pravomocně rozhodnuto o žádosti odvolatele o prominutí zmeškání lhůty k podání odvolání.

(Usnesení Nejvyššího soudu z 27. 10. 1998, [20 Cdo 748/98](#))

Městský soud v Praze usnesením ze dne 8. července 1997 odmítl odvolání žalobkyně proti usnesení ze dne 3. září 1993, kterým Obvodní soud pro Prahu 2 uložil žalobkyni zaplatit soudní poplatek z odvolání ve výši 484 Kč. Odvolací soud uvedl, že usnesení soudu prvního stupně bylo žalobkyni doručeno uložením na poště dne 7. dubna 1994, takže posledním dnem lhůty k podání odvolání byl 22. duben 1994 a odvolání podané žalobkyní až 17. června 1997 je ve smyslu § 218 odst. 1 písm. a) o. s. ř. opožděné.

Dovolatelka podala proti usnesení odvolacího soudu včasné dovolání; přípustnost dovolání opírá o ustanovení § 238a odst. 1 písm. e) o. s. ř. a namítá existenci dovolacího důvodu dle § 241 odst. 3 písm. a) o. s. ř. Konkrétně dovolatelka tvrdí, že v době doručování usnesení se zdržovala ve Švédsku, což soudu včas (v rámci odvolání proti rozsudku ve věci) oznámila (sdělením, že dne 12. ledna 1993 odjíždí mimo území České republiky a přítomna v ČR bude v době od 26. dubna 1993 do 9. května 1993). Z tohoto oznámení jasně vyplývá, že se dovolatelka v září 1993 nehodlala zdržovat v P. a že

soud o tom byl v předstihu informován; 28. září 1993, tedy v rozhodnou dobu, jí byl dokonce doručen rozsudek do Švédska. Odtud dovolatelka uzavírá, že doručení do P. bylo pochybením soudu, které jí odňalo možnost (před soudem) jednat (podat včas odvolání); proto žádá, aby napadené usnesení bylo zrušeno a věc vrácena odvolacímu soudu k dalšímu řízení.

Nejvyšší soud svým usnesením zrušil usnesení odvolacího soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Z odůvodnění:

Dovolání je přípustné podle § 238a odst. 1 písm. e) o. s. ř., když směřuje proti usnesení odvolacího soudu, jímž bylo odvolání odmítnuto, a dovolatelka uplatňuje způsobilý dovolací důvod dle § 241 odst. 3 písm. a) o. s. ř. (namítajíc, že řízení je postiženo vadou dle § 237 odst. 1 písm. f) o. s. ř.).

Vady řízení vyjmenované v ustanovení § 237 odst. 1 o. s. ř. činí zmatečným každé rozhodnutí odvolacího soudu (s výjimkami zakotvenými v odstavci druhém) a dovolací soud je povinen k nim přihlídnout z úřední povinnosti; protože jiné vady řízení dle citovaného ustanovení tvrzeny nebyly a ze spisu nevyplývají, je úkolem dovolacího soudu určit, zda řízení trpí vadou, na niž poukazuje dovolatelka.

Dle § 237 odst. 1 písm. f) o. s. ř. je dovolání přípustné, jestliže účastníku řízení byla v průběhu řízení nesprávným postupem soudu odňata možnost jednat před soudem.

Odnětím možnosti jednat před soudem je takový postup soudu, jímž znemožnil účastníku řízení realizaci těch procesních práv, která mu zákon přiznává. O vadu ve smyslu ustanovení § 237 odst. 1 písm. f) o. s. ř. jde přitom jen tehdy, jestliže šlo o postup nesprávný (uvažováno z hlediska zachování postupu soudu určeného zákonem nebo dalšími obecně závaznými právními předpisy) a jestliže se postup soudu projevil v průběhu řízení a nikoliv také při rozhodování (srov. rozhodnutí uveřejněná pod č. 27/1998 a č. 49/1998 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek).

Dovolatelka tvrdí, že se v době doručování usnesení zdržovala ve Švédsku, za dobu rozhodnou pro doručování však pokládá září 1993 a k tomuto měsíci váže dovolací námitky; tato okolnost ovšem činí argumenty snesené v dovolání bezcennými, neboť se nikterak nevypořádávají se závěrem odvolacího soudu, že usnesení bylo doručeno v dubnu 1994 (nikoli v září 1993). Mylná je rovněž představa dovolatelky, že doručením na jinou adresu, než na které se zdržovala, by jí soud mohl znemožnit včasné podání dovolání; nebyla-li totiž písemnost doručena na adresu, na které se adresát zdržuje, nelze ji pokládat za doručenou a odvolací lhůta při vadném doručení ani nepočíná běžet (srov. § 46 odst. 2 a § 204 odst. 1 o. s. ř.).

Dovolání je přesto důvodné.

Vedle vad vyjmenovaných v § 237 odst. 1 o. s. ř. přihlíží totiž soud z úřední povinnosti (je-li dovolání přípustné) též k jiným vadám řízení, které mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci (srov. § 242 odst. 3 a § 241 odst. 3 písm. b) o. s. ř.).

Ze spisu je patrné, že spolu s odvoláním (č. l. 65) požádala žalobkyně ve shodě s ustanovením § 58 o. s. ř. o prominutí zmeškání lhůty k odvolání (č. l. 64a). O odmítnutí odvolání pro opožděnost nemělo být za této situace rozhodnuto dříve, než po pravomocném rozhodnutí soudu o této žádosti. Jestliže odvolací soud odvolání jako opožděné bez dalšího odmítl a žádostí žalobkyně z č. l. 64a (o níž v prvním stupni přísluší rozhodnout obvodnímu soudu) se nezabýval, zatížil řízení vadou, jež mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci (bylo-li by zmeškání lhůty žalobkyni prominuto, závěr o opožděném odvolání by se neprosadil).

Dovolací soud proto, aniž ve věci nařizoval jednání (§ 243a odst. 1, věta první, o. s. ř.), dovoláním napadené rozhodnutí usnesením zrušil a věc vrátil odvolacímu soudu k dalšímu řízení (§ 243b odst. 1, 2 a 5 o. s. ř.). V další fázi řízení bude nutné, aby soud prvního stupně nejprve rozhodl o žádosti žalobkyně z č. l. 64a, a až poté bude namíste věc znovu předložit odvolacímu soudu k rozhodnutí o podaném odvolání.